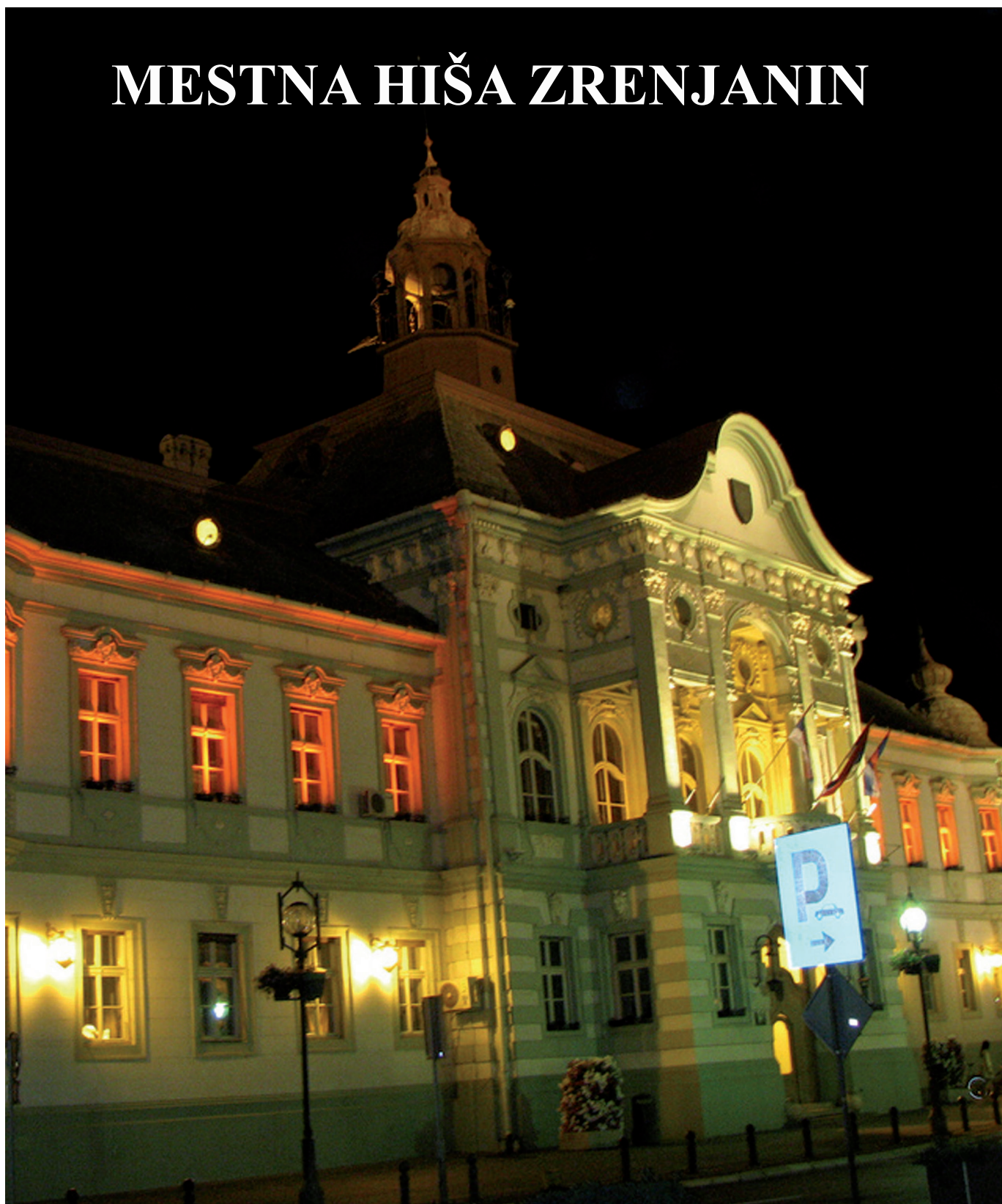

LETNI POROČEVALEC 2010

DRUŠTVO SLOVENCEV PLANIKA ZRENJANIN

MESTNA HIŠA ZRENJANIN

DRUŠTVO SLOVENCEV PLANIKA ZRENJANIN

Predsednica:

Martina Drča

Sekretarka:

Vesna Tucić

Blagajničarka:

Anđelija Sarvaić

Izvršni odbor:

Martina Drča, Anđelija Sarvaić,
Vesna Tucić, Milena Spremo, Robert
Rogelj, Dejan Bekić, Milica Mirkon-
jev, Rudolf Tot, Emil Gergurić

Nadzorni odbor:

Stjepan Podgorelec, Snežana
Zadravec Avdić, Gabrijela Turzo
Lucić

Odbor za kulturo:

Vera Popović, Aleksandar Dragar,
Gabrijela Turzo Lucić, Daniela
Avram

Odbor za informiranje:

Mag. Milena Spremo, Vesna
Tucić, Robert Rogelj, Magdalena
Žegarac, Varga Kalman

Odbor za logistično pomoć:

Snežana Zadravec Avdić, Milica
Mirkonjev, Dragana Injac, Dejan
Tolmač, Tanja Krašovec

Odbor za skrb članov društva:

Karolj Sarvaić, Martina Drča,
Anđelija Sarvaić, Stjepan Podgore-
lec, Maja Drča

Odbor za športno-rekreativno dejavnost:

Dejan Bekić, Srđan Tucić, Goran
Mirkonjev

Kontakt:

Makedonska 11
23000 Zrenjanin
Srbija

tel./fax...: +381 23 511 249

email: planikazr@yahoo.com

web: <http://www.planikazr.com>

VSEBINA

3	UVODNA BESEDA
4	PRIREDITVE V OKVIRU VELEPOSLANIŠTVA
5	VSESLOVENSKO SREČANJE
6	USTANOVITEV NACIONALNEGA SVETA
8	OBISKALI SO NAS
12	KARITAS
14	DOPOLNILNI POUK SLOVENŠČINE
15	MIKLAVŽ 2009
16	KULTURNI DAN: PREŠERNOVA FIGA
17	PUSTOVANJE
18	NAŠA SLOVENSKA BESEDA
22	OB DNEVU DRŽAVNOSTI
24	PLETRŠNIKOVO SREČANJE
26	ŠOLA V NARAVI
27	MLADINSKA POLETNA ŠOLA
28	PEVSKI ZBOR PLANIKA
30	PRVOMAJSKI IZLET NA AVALO
31	NORDIJSKA HOJA
32	NAŠA SLOVENSKA POTICA
33	KOLIKO POZNAM SLOVENIJO?
34	RAZNO
35	OB IZTEKU MANDATA
36	KOZOLEC

VELEPOSLANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE

Dositejeva ulica 41; 11000 BEOGRAD

Republika Srbija

Tel: (+) 381 11 303 84 77

Fax: (+) 381 11 328 86 57

Elektronska pošta: [vbg\(at\)gov.si](mailto:vbg(at)gov.si)

Konzularni oddelek Veleposlaništva:

Tel: (+) 381 11 303 84 70

Fax: (+) 381 11 328 86 55

Elektronska pošta: [kbg\(at\)gov.si](mailto:kbg(at)gov.si)

Spoštovani rojaki, prijatelji in člani društva!

Leto dni je minilo in kot vsak odgovoren gospodar, ki se konec leta ozre, da bi videl plodove svojega dela, naj vas tudi ob koncu letošnjega leta, ob 9. obletnici osnovanja društva in ob volilni skupščini pozovem, da se skupaj spomnimo, kaj smo lani načrtovali, želeli in kaj od tega smo uresničili. Smo zadovoljni s svojim delom? Ali bi lahko v bodoče še boljše delali?

Pred vami je letno poročilo o delu društva in mislim, da imamo razlog za zadovoljstvo. Trudili smo se, vsak po svojih močeh in zmožnostih, da društvo deluje kar se da najbolje. Seveda se vedno lahko naredi še več in še bolje, zato se bomo trudili tudi v prihodnosti za kvalitetno delovanje društva.

Zahvaljujem se Uradu Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, Veleposlaništvu RS, Pokrajinskemu sekretariatu za predpise, upravo in nacionalne manjšine, Skupščini občine Zrenjanin ter dragim donaterjem za vsestransko podporo in pomoč.

Novo ustanovljenim organom društva želim uspešno delo, mlade člane društva pa pozivam k sodelovanju in prevzemanju društvenih nalog, kajti pravi razlog našega truda vseh teh let je želja, da društvo obstane, mladi pa negujejo tradicijo in kulturo svojih prednikov.

Vsem našim članom društva, prijateljem društva, dragim donatorjem in ostalim cenjenim bralcem želim zdravo in uspešno prihajajoče novo leto 2011. Z željo, da se naslednje leto ob 10. letnici društva zberemo še bolj zadovoljni in uspešni, s slovensko besedo na ustnicah, slovensko pesmijo v prsih in Slovenijo v srcu, da si s kozarcem žlahtne slovenske kapljice nazdravimo in zaželimo še na mnoga leta.

Martina Drča, predsednica

VIII. LETNA SKUPŠČINA

Letna skupščina članov Društva Slovencev Planika iz Zrenjanina je potekala 18.12.2009 v dvorani gostinskega objekta Kamel v Zrenjaninu.

Skupščina je imela naslednja delovna telesa:

-predsedništvo: predsednica društva Martina Drča, Vesna Tucić, Rudolf Tot
-verifikacijska komisija: Gabriela Turzo Lucić, Maja Avdić, Magdalena Koprivica in Dejan Tolmač

-overitelji zapisnika: Barbara Rogelj in Ana Ludoški.

Skupščina je sledeči dnevni red sprejela brez ugovorov in dopolnil:

I. Poročila: o delu društva leta 2009 (mag. Milena Spremo), o finančnem poslovanju 2009 (Anđa Sarvaić), o delu nadzornega odbora (Stjepan Podgorelec), o delu dopolnilne šole slovenščine (Vera Popović), o delu pevskega zbora (Danijela Avram), o delu športno-rekreativne sekcije (Dejan Bekić).

II. Načrt dela in aktivnosti za leto 2010 (Martina Drča): redna mesečna srečanja, redne vaje pevskega zbora, dopolnilna šola slovenščine, načrtovanje manjših svečanosti in proslav ob praznikih, gostovanje in sodelovanje pri izvedbi kulturnih programov drugih društev v Srbiji in drugod, kontakti in sodelovanje z

Veleposlaništvom RS, udeležba na Veslovenskem srečanju, planinarstvo, tabori, zborovsko petje, sodelovanje med dopolnilnimi šolami slovenščine in s šolami v Sloveniji, vzdrževanje spletnih strani z ažurnimi informacijami, načrtovanje športnih aktivnosti. Zaradi povečanega obsega dejavnosti načrt o ustanovitvi odbora za kulturo, odbora za informiranje, odbora za socialno skrb, odbora za šport in odbora za logistiko. Načrtovani projekti: recitatorsko tekmovanje "Naša slovenska beseda", Šola v naravi - tabor 2010, obeležitev dneva državnosti, Slovenci na Z Balkanu - gostovanje Slovenske skupnosti iz Tuzle, tekmovanje v nordijski hoji, redne dejavnosti društva 2010.

III. Predlog o spremembi statuta (glej spodaj).

IV. Predlog o podaljšanju mandata predsedniku NO Stjepanu Podgorelcu.

V. Predlog: Milena Spremo za elektorskega kandidata, ki nas bo zastopal na elektorski skupščini slovenske nacionalne manjšine.

Poročila, načrt in predlogi so enoglasno sprejeti brez ugovorov in korekcij.

Po uradnem delu predvidenega dnevnega reda skupščine je sledil prigoden glasbeni program in druženje članov.

SPREMEMBE V STATUTU

V letu 2009 je Skupščina Republike Srbije, zakonodajalec, izglasovala zakon o društvih, ki predpisuje nova pravila o ustanovitvi, dejavnostih in prenehanju delovanja društev.

V posebnih členih zakona se predpisuje dolžnost in rok do kdaj je potrebno uskladiti posamezne statute po predpisanem zakonu za vsa obstoječa društva, kamor spada tudi naše.

Društvo Slovencev Planika je pravočasno izdelalo načrt o spremembi in dopolnitvi svojega statuta. Sprememb ni bilo preveč, saj smo imeli ob ustanovitvi društva, leta 2001, zelo dober statut. Spremembe tudi niso bile odločilnega značaja.

Dopolnitve statuta se nanašajo na ustanovitev pet posebnih odborov: odbor za kulturo in jezik, odbor za skrb o članih društva, odbor za informiranje, odbor za šport in rekreacijo ter odbor za logistiko. Vsi odbori so veččlanski: vsi člani uprave in odbora so prostovoljci.

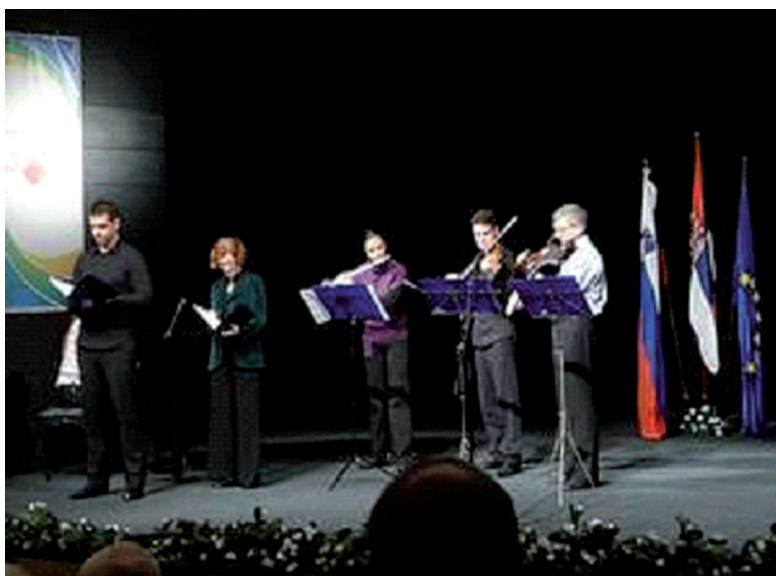
Dopolnitve statuta omogočajo kontinuiteto in kvaliteto izvajanja osnovnih dejavnosti v posameznem društvu, prav tako zmanjšujejo možnost tveganja individualne odsotnosti članov, ohromljeno delovanje ob izteku mandata in podobno. Načrt je bil v pisni in utemeljitveni formi podan skupščini društva oz. vsem članom društva na letni skupščini našega društva, v decembru 2009. Skupščina je načrt enoglasno sprejela.

Uprava društva je postopala po predpisanih postopkih pred pristojnimi državnimi organi Republike Srbije. Posebnih težav nismo imeli.

Besedilo: Vesna Tucić

KULTURNI DAN V PANČEVU

Prešernov dan, slovenski državni in kulturni praznik, je letos v soorganizaciji z Veleposlaništvom Republike Slovenije priredilo nedavno ustanovljeno Društvo Slovencev »Slovenac« iz Pančeva, katerega predsednik je Ivan Kompare. Prireditve so se iz našega društva udeležili predsednica Martina Drča, Snežana Zadavec Avdić in Zlatko Avdić. Izvrsten kulturni program, ki je vključeval različne glasbene točke in recitacije, je potekal v dvorani Kulturnega centra, zvezda večera pa je bila evropsko poznana in priznana, izvrstna slovensko-srbska umetnica, igralka Anica Dobra.

DAN DRŽAVNOSTI V KOLARCU

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Beogradu je 22. junija priredilo sprejem in koncert v počastitev Dneva državnosti. Iz našega društva so se udeležili koncerta Martina Drča, Milica Mirkonjev, Gabrijele Turzo Lucić, Darko Krstin in Milena Spremo. V kulturnem domu Kolarac je nastopila slovenska

igralka in šansonjerka Lara Janković, ki je s svojim žametnim glasom pela pesmi znanega literata Ferija Lainščka s pridihom ciganskega melosa. Lara Janković je mlada slovenska umetnica, ki je za svoje ustvarjanje prejela številna priznanja. Ob koncu prireditve nas je na odru nagovorila tudi gospa Jadranka Šturm Kocjan, pooblaščenica ministrice in začasna odpravnica poslov na Veleposlaništvu Republike Slovenije, ki nam je še sporočila, da v mesecu avgustu končuje svoj mandat in ob tem napovedala pomenljivo pesem »Non, Je ne regrette rein« oz. »Ne obžalujem ničesar.« Po kulturnem programu je sledilo druženje v sprejemni dvorani ob prigrizku, prisotnim pa bo lep večer ostal še dolgo v spominu.

Besedilo: Mag. Milena Spremo

X. VSESLOVENSKO SREČANJE

Urad vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu je v četrtek, 1. julija 2010, v veliki dvorani Državnega zbora pripravil X. Vseslovensko srečanje, namenjeno Slovencem in njihovim potomcem, živečim zunaj meja Republike Slovenije, strokovnjakom in akademikom iz RS, ki se ukvarjajo s tematikami izseljstva in zamejstva. Tega srečanja so se udeležile tudi predstavnice Društva Slovencev Planika iz Zrenjanina in sicer: Martina Drča, predsednica društva, Snežana Zadravec Avdić, članica NO društva, ter mag. Milena Spremo, članica IO društva in elektorica v nacionalnem svetu slovenske narodne manjšine v Republiki Srbiji.

Rdeča nit X. vseslovenskega srečanja je bil naslov *Skupni slovenski kulturni, gospodarski in znanstveni prostor: realnost*

ali utopija? S svojimi zanimivimi prispevki so nas nagovorili različni avtorji, Prispevke je moč najti na spletni strani državnega zbora Republike Slovenije.

Tudi tokrat smo se skozi prispevke ukvarjali s problematiko uspešnega ohranjanja in krepljenja slovenske kulture, jezika in narodne identitete ter prišli do zaključka, da je potrebno upoštevati tudi zahteve in interese mlajše generacije, ki pa danes živi izven ustaljenih društvenih okvirjev, zato smo skupaj prišli do sklepa, da bo potrebno v prihodnje upoštevati in vključiti v društveno dejavnost tudi mlade. Srečanja se je udeležilo okoli 200 registriranih predstavnikov slovenskih društev, organizacij in posameznikov iz Slovenije, iz zamejstva in slovenskih skupnosti po svetu ter predstavnikov institucij in društev, ki se v RS

ukvarjajo z izseljensko in zamejsko tematiko.

Srečanje se je pričelo s kulturnim programom Beneškega okteta s sporanistko Eliso Iovele, v uvodnem in pozdravnem govoru pa so nas nagovorili dr. Pavel Gantar, predsednik Državnega zbora RS, prof. dr. Boštjan Žekš, minister brez resorja, odgovoren za področje odnosov med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah ter med Republiko Slovenijo in Slovenci po svetu, ter Miro Petek, predsednik Komisije DZ za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu. Program je povezovala dr. Katja Jerman iz Urada vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Besedilo: mag. Milena Spremo

USTANOVITEV NACIONALNEGA SVETA SLOVENSKE NARODNE MANJŠINE

Volitve v Nacionalni svet na Ministrstvu za človeške in manjšinske pravice

Predsedujoči na elektorski skupščini

Dne 6. junija 2010 je bil na Ministrstvu za človeške in manjšinske pravice v Beogradu ustanovljen Nacionalni svet slovenske narodne manjšine. Gre za izjemen in zgodovinski trenutek, ko smo Slovenci v Srbiji ne le pridobili uradno priznan status narodne manjšine, temveč pomeni delovanje nacionalnih svetov posameznih manjšin

visok pravni standard na področju zaščite pravic in svoboščin manjšin v pravni regulativi Republike Srbije, ki nacionalnim manjšinam omogoča pravice na posameznih področjih, zato lahko postane zgleden primer in vzorčen model za primerjalno zakonodajo v posameznih evropskih državah. Omeniti je potrebno, da je bila ena

izmed zahtev v formiranju nacionalnih svetov tudi določena minimalna kvota zastopanosti po spolni pripadnosti, kar je bilo v prid predvsem ženskam, ki so tudi v Srbiji manj prisotne v politiki.

V Nacionalni svet je bilo v elektorskih volitvah izvoljeno 15 članov in sicer: Vladimir Uršič predsednik, Rajko Marić podpredsednik in člani, dr. Maja Đukanović, Aleksandar Gruden, Željko Kljun, Anica Sabo, Zoran Ulić, Slobodan Kodeš, mag. Milena Spremo, Zdravko Starc, akademik dr. Jovan Šetrajčić, Silva Martinec, Zoran Jovičić, Ivan Zavrtnik ter Vera Novković. Nacionalni svet je kasneje odločil, da bo v svoje delo vključil tudi ostale elektorje, ki so veliko prispevali, da je prišlo do formiranja našega organa kot tudi tiste ljudi, ki bi lahko značajno prispevali v delovanju Nacionalnega sveta. Status častnih članov so dobili, v znanstvenih in kulturnih krogih priznani in uveljavljeni ljudje, prof. dr. Jurij Bajec,

prof. dr. Ranko Derganc in msgr. Stanislav Hočevar, beograjski nadškof in metropolit. V odbore in druga konsultativna telesa Nacionalnega sveta pa so poleg članov imenovani še Dejan Simić, Zoran Mandelc, Miroslav Piljušić, Ivan Doberšek, Ivica Gruden, Štefanija Stojanović in Igor Race. Za sekretarko Nacionalnega sveta je imenovana Vida Popović.

V procesu samega formiranja Nacionalnega sveta slovenske narodne manjšine sta nas podprla tako Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu kot tudi Veleposlaništvo RS, ki se jim ob tej priliki posebej zahvaljujemo.

Nacionalni svet predstavlja svojo manjšino predvsem na štirih

Zbrani elektorji pred volitvami v Nacionalni svet

Prvi sestanek članov Nacionalnega sveta slovenske narodne manjšine

področjih: izobrazba, kultura, obveščanje v jeziku narodne manjšine ter uradna raba jezika in pisave. Zakon nacionalnemu svetu omogoča status partnerja in svetovalnega telesa, ko gre za odločanje o vprašanjih, ki se tičejo omenjenih področij. Pristojnosti Nacionalnega sveta so številne, npr. ustanavljanje posameznih kulturnih ustanov in inštitucij, gospodarskih družb in

drugih organizacij, delegiranje svojih predstavnikov v izobraževalne inštitucije, predlaganje učnih in vzgojnoizobraževalnih programov in načrtov, ki bi doprinesli k negovanju nacionalne kulture in ohranjanju jezika, pristojnost na področju informiranja in medijev, kjer obstajajo razna zakonska določila, ki omogočajo nacionalni manjšini upravičenost do sredstev kot tudi

časopisno-založniško in radio-televizijsko dejavnost, pristojnost na področju uradne rabe jezika in pisave itd.

Nacionalni svet, v skladu z zakonom, sodeluje z mednarodnimi in regionalnimi organizacijami in ustanovami, državnimi organi, organizacijami in ustanovami v matični državi ter z nacionalnimi sveti in podobnimi telesi nacionalnih manjšin v drugih državah.

Navedene pristojnosti Nacionalnega sveta so samo nekatere med številnimi, ki naj bi pripadnikom slovenske manjšine omogočile sodelovanje v javnih zadevah, ohranjanje kulturne in narodne identitete, sodelovanje v razvijanju mednacionalnih in medkulturnih odnosov ter spodbujanju tolerance, v čemer Republika Srbija pra s svojim pristopom do manjšin zagotovo predstavlja zgleden primer za ostale države, naš Nacionalni svet pa bo vsa pooblastila in pristojnosti zagotovo vzel za prednost in verjamem, da jo bomo v štiriletnem mandatu tudi upravičili.

Besedilo: mag. Milena Spremo

ROTARY KLUB ZAGORJE KUM

Skupinska fotografija ob prejemu slike

V petek, 4. junija, so naše društvo počastili s svojim obiskom predstavniki Rotary kluba Zagorje Kum, gospod Janez Lipec, gospod Janez Senčar in gospod Janez Lencl, ter predstavnik Rotary kluba Zrenjanin, gospod Petar Ćuk, ki so se te dni sestali v Zrenjaninu, da bi se dogovorili o skupnem sodelovanju. Goste smo dočakali v pisarni našega društva, kjer je sledila predstavitev delovanja tako Rotary kluba Kum Zagorje kot tudi

našega društva. Zvedeli smo, da je namen velike organizacije posameznih Rotary klubov po svetu predvsem humanitarnega karakterja in sledi najvišjim moralnim standardom in etičnim merilom. Člane našega društva je zelo razveselilo, da so v Rotary klubu Zagorje Kum organizirali akcijo zbiranja slovenskih knjig, ki so nam jih podarili. Ob prijetnem pogovoru smo zvedeli še, da se gospod Janez Lipec profesionalno ukvarja z nordijsko hojo in ga povabili, da se nam pridruži jeseni na tekmovalstvu v nordijski hoji, ki ga tudi letos pripravlja naš odbor za šport. Ob koncu uradnega srečanja je predsednica Martina Drča v imenu našega društva prejela knjigo *Zadnji siht: 250 let rudnika Zagorje* s posvetilom ter prelepo sliko s pogledom na Triglav, ki stoji v pisarni našega društva in nam vedno znova ogreje naše srčke. Večer smo z našimi dragimi gosti nadaljevali v restavraciji »Alaska tajna«, kjer so nas že čakali naši gosti iz Ribnice, Folklorna skupina Lončki v spremstvu gospe Milene Brezec in svetnika gospoda Metoda Jakliča ter gosti iz Slovenske skupnosti Tuzla, ki so se naslednji dan udležili naše osrednje prireditve *Naša slovenska beseda*. Večer se je končal ob pesmi in plesu lokalnih tamburašev, ki so se izkazali z igranjem in prepevanjem številnih slovenskih pesmi.

SLOVENSKA SKUPNOST TUZLA

Nastop Sončice iz Tuzle

Lansko leto so člani našega društva obiskali naše drage prijatelje Slovensko skupnost iz Tuzle, kjer smo bili sprejeti z odprtimi rokami, še posebej pa navdušeni nad kopianjem v slanih jezernih in pod slapovi Panonica. Letos smo našim prijateljem vrnilo poziv in jih povabili v Zrenjanin. Za organizacijo sodelovanja s Tuzlanci sta bili zadolženi Snežana Zadravec Avdić in Milena Spremo. Naši prijatelji so sodelovali na naši prireditvi »Naša slovenska beseda«, njihov ženski zbor Sončice pa nas je s svojim kulturnim programom zelo navdušil. Veseli smo, da smo uspeli navezati stik in poglobiti prijateljstvo s Slovensko skupnostjo Tuzla pod vodstvom Alenke Savić, po naših dogovorih pa najverjetneje naslednje leto sledi pobratenje obeh društev.

DELEGACIJA IZ RIBNICE

V okviru našega projekta Naša slovenska beseda nas je obiskala delegacija iz občine Ribnica, ki sta jo predvodila gospod Metod Jaklič, svetnik občine Ribnica, in gospa profesorica Milena Brezec, ki je bila nekoč sodelavka naše članice in organizatorice raznovrstnih kulturnih projektov, profesorice srbskega jezika v gimnaziji in učiteljice slovenskega jezika Vere Popović. Ob tej priložnosti je bil organiziran sprejem obeh omenjenih predstavnikov občine Ribnica v Mestni hiši Zrenjanin. Sprejemu

so prisostvovali predsednik Skupščine mesta Zrenjanin gospod Aleksandar Marton, pomočnik župana gospod Imre Fazekas, član Mestnega sveta gospod mag. Vojislav Matić ter predstavniki našega društva: predsednica Martina Drča, organizatorja dogajanja Vera Popović in Aleksandar Dragar ter mag. Milena Spremo. Predstavniki občine in mesta Zrenjanin so našima gostoma iz Ribnice predstavili Zrenjanin, seznanili z aktualnimi politično-ekonomskimi vprašanji in potenciali v občini, veliko je bilo govora tudi o možnosti tujih investicij v novi industrijski coni. Svetnik gospod Metod Jaklič je predstavil občino Ribnica, ki ima sicer destokrat manj prebivalcev kot Zrenjanin, kjer pa vendar uspešno poslujeta dve večji podjetji, strojna industrija »RIKO« in lesna »INLES«, v ekspanziji pa so tudi številna obrtniška in mala podjetja, ki so bila pozvana na sodelovanje z Zrenjaninom. Ob tej priliki je bilo zapisano v lokalnem tedniku List Zrenjanin, da Društvo Slovencev Planika Zrenjanin predstavlja most sodelovanja in povezovanja na vseh področjih življenja, predvsem v kulturi, izobraževanju, športu in gospodarstvu.

DELEGACIJA IZ PIŠEC

Ob dnevu državnosti nas je obiskala delegacija iz Pišec. To so naši prijatelji h katerim odhajamo člani našega društva vsako leto na izpopolnjevanje svojega znanja slovenščine ter se družimo z rojaki iz celega sveta in prijatelji iz Slovenije. Delegacijo, ki nas je obiskala, je predvodila srčna in

velikodušna dama, gospa Marjanca Ogorevc, predsednica Društva za varovanje maternega jezika, naravne in kulturne dediščine Maks Pleteršnik iz Pišec in gonilna sila Pleteršnikovih ljudskih pevcev, ki ohranjajo ljudsko izročilo skozi pesem, predstavljajo Pišece, občino Brežice, našega rojaka Maksa Pleteršnika, ki je "dal narodu slovenskemu zaklad – odkril bogastvo mu slovenskega jezika". Društvo s svojo sekcijo ljudskih pevcev se poklanja temu velikemu slovenskemu jezikoslovcu in slovarpiscu tako, da neguje spomin nanj z organiziranjem in udeležbo na raznih srečanjih in simpozijih slavistov, skrbi za urejenost domačije, Pleteršnikovega groba, sodeluje na raznih kulturnih prireditvah, velik poklon Slovincem v zamejstvu in po svetu pa je povabilo in možnost, da pridejo vsako leto k njim v Pišece na Pleteršnikovo srečanje za kar se jim še posebej zahvaljujemo.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO VORALBERG IZ AVSTRIJE IN SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO IZ ŠVICE

S slovenskim planinskim društvom iz Avstrije smo navezali stik že leta 2008, ko je potekala na Bledu konferenca slovenskih planincev iz sveta in Slovenije, ter jih ob tej priliki vljudno povabili, da pridejo kdaj tudi k nam na obisk, saj v ravni Vojvodini leži Fruška gora, kjer se lahko planinari. Ker smo z našim dragim gospodom Štefanom Felbarjem, predsednikom omenjenega društva, vse od takrat bili v kontaktu, smo se zaradi usklajevanja terminov in časa članov v obeh društvih, naposled dogovorili, da se vidimo poleti, meseca avgusta leta 2010.

Ker planinsko društvo iz Avstrije velikokrat sodeluje tudi s slovenskim planinskim društvom Triglav iz Švice, sta se društvi tudi tokrat dogovorili, da skupaj organizirata obisk Zrenjaninu in pohod po Fruški gori, kar nas je zelo razveselilo, da nas s svojim obiskom počastita kar dve slovenski društvi iz tujine.

Naše prijatelje smo po dogovoru 3. avgusta pričakali v prostorih našega društva, kjer smo jim razkazali prostore, kjer društvo deluje in kjer so se malce odpočili od naporene poti. Naši prijatelji so bili posebej navdušeni nad našo pisarno, ki jo krasijo razne slike, kipci in simboli naše dežele, zato so komentirali, da imamo v naših prostorih pravi mali muzej. Sledil je ogled mesta, naše prijateljke je po mestu vodila gospa Nada Benjocki, ki se ji ob tej priliki posebej zahvaljujemo, kajti gospa Nada vselej popelje goste našega društva po mestu in jim na koncu pokaže muzej. V poznih popoldanskih urah smo se

z gosti odpravili proti Novemu Sadu, saj smo imeli rezervirana prenočišča v planinskem domu Vojvodina na Fruški gori in upamo, da so se gostje tam prijetno počutili.

Naslednji dan je sledil pohod po Fruški gori, kjer se nahajajo številni pravoslavni samostani oz. »manastiri«, nekatere smo si tudi ogledali in imeli priliko degustirati samostanska vina, ki so izvrstna. Popoldan smo goste peljali še na trdnjavo Petrovaradin, od koder se razprostira čudovit razgled na Novi Sad. Na trdnjavi so gostje večerjali v znani restavraciji Osam tamburaša.

V prijetni družbi vse hitro mine in že je bil na vrsti zadnji dan, ki smo ga pred odhodom naših gostov hoteli dobro izkoristiti. Goste smo popeljali po centru Novega Sada, jim pokazali tamkajšnjo tržnico in Donavski park. Naj omenim, da so nekateri naši gosti Novi Sad dobro poznali še iz

mladih časov, ko so tu služili vojaški rok oz. so ga spoznali ob različnih priložnostih, ko te življenje popelje marsikam. Nato smo jih odpeljali do znane restavracije Čarda Liman ob Donavi, kjer so se pred odhodom okrepčali, saj jih je čakala dolga pot do doma.

Upamo, da so se naši gostje z nami lepo imeli, mi pa se jim ob tej priliki zahvaljujemo za njihov obisk in upamo, da se kmalu kaj vidimo, tokrat morda v Sloveniji, kjer organiziramo skupaj kako planinsko turo. Še posebej se zahvaljujemo tudi Dejanu Bekiću za organizacijo in Karolju Karčiju Sarvaiću, ki nas je vsak dan vozil iz Zrenjanina do Fruške gore in prevzel večji del izvedbe organizacije nase.

Mag. Milena Spremo

...se svoje članice, člane ter prijatelje vabimo na tridnevni izlet od 3. do 5. 8. 2010.

Zrenjanin in Fruška gora v Srbiji

...bilo slovenskega društva Planika iz Zrenjanina organiziramo tridnevni izlet v Srbijo. Ogleдали smo Zrenjanin, Fruško goro in Novi Sad. Stroške za prevoz z modernim Mercedes autobusom zagotavljamo članice in člani društva.
 3. avgust: Odhod ob 5⁰⁰ uri od avtobusne postaje v Murski Soboti. Preko Slovanskega Broda se popeljemo v Zrenjanin. Program izleta organizira slov. društvo Planika.
 4. avgust: Ogled Novoga Sada in pohod na Fruško goro.
 5. avgust: Odhod iz Zrenjanina in prihod v Mursko Sobotu v večernih urah.

...je število sedežev omejeno, so zaželjene takojšnje prijave.

...podatna pojasnila in informacije:

...predsednik kluba: Felbar Štefan
 tel.: + fax: 05577-85349
 SI Mobilitel: 031 735048
 E-Mail: stefan.felbar@aon.at

...Blagojnik: Ternar Štefan
 Tel.: 05576-75052, Handy: 0650-3656365

DSG Slovensko planinsko društvo
 Varazberg

DSG Slowenischer Alpenclub
 Varazberg

V SODELOVANJU Z MARIBORSKO NADŠKOFIJSKO KARITAS

Letos poteka že četrto leto uspešnega sodelovanja društva Planika in Nadškofijske Karitas iz Maribora. Kakor vsako leto so nas tudi letos aprila obiskali v prostorih društva visoki predstavniki omenjene humanitarne organizacije, g. Branko Maček, predsednik Nadškofijske Karitas Maribor, in g. Darko Bračun, generalni tajnik Nadškofijske Karitas Maribor, ki sta spremljala kontingent humanitarne pomoči namenjen na področje Aleksinca in Niša. Ob tej priložnosti sta nas seznanila z načrtovanimi programi in projekti za tekoče leto. Poleg tega sta nam v imenu Karitasa ponudila letovanje za dve družini slabšega materialnega statusa v njihovi hiši v Portorožu. Letovanje je bilo realizirano v mesecu avgustu, v Portorožu pa si je nabralo novih moči 8

naših članov - tri družine.

Drugi obisk vodečih predstavnikov je bil 1.10.2010, ko sta spremljala drugi kontingent humanitarne pomoči za slovenska društva v Srbiji in vse ostale prebivalce na področju Banata, ki jim je ta vrsta pomoči potrebna. Pomoč je prispela v obliki 350 kartonskih škatel, kjer so se nahajala oblačila, obutev, šolske potrebščine, invalidski pripomočki in kopalniška oprema, skupna teža pomoči je znašala 5600 kg. Kamion je prispel v zrenjaninski Karitas. Po končani carinski proceduri je bila pomoč razdeljena v enakem sorazmerju članom Društva Slovencev „Kula,, iz Vršca, članom Društva Slovencev „Planika,, iz Zrenjanina in Karitasu Zrenjanin. Podelitev pomoči našim članom društva je bila organizirana v soboto in nedeljo, 16 in 17. oktobra. Del pomoči smo v imenu članov našega društva odstopili humanitarani organizaciji „Duga,, za potrebe njihovih članov s posebnimi potrebami, kakor tudi Specialni šoli 9. maj v Zrenjaninu. Razen članov društva in njihovih družin so billi deležni pomoči tudi občani, za katere smo vedeli, da jim je ta vrsta pomoči dobrodošla. Razen omenjene pomoči smo prejeli tudi denarno pomoč. Prispevek bo porabljen za otroke ter nabavo osnovnih prehrabnenih artiklov za najbolj ogrožene. Še enkrat se iskreno zahvaljujemo Nadškofijski Karitas Maribor za nesebično pomoč.

Raztovarjanje kamiona s humanitarno pomočjo

Besedilo: Martina Drča

Društvo Planika neguje tradicionalne verske svečanosti: Božić i Uskrs. U redovima sveštenstva biskupata rimokatoličke crkve u Zrenjaninu ima sveštenika koji su rođeni u Sloveniji i govore slovenački jezik. Izražavamo veliku zahvalnost crkvi na organiziranju ponoćne i uskršnje mise na slovenačkom jeziku, kao i za prigodno druženje nakon verskog obreda u rimokatoličkim hramovima za sve verski opredeljene članove.

POSETA KARITASU U MARIBORU

Slovesna zahvalna sveta maša ob 20-letnici NŠKM

Prvi dan oktobra 2010. Stigla je pomoć članovima Društva Slovenaca »Planika« od Nadškofijske Karitas Maribor (NŠKM). Tom prilikom su supruga i mene pozvali da ih posetimo u MB, jer smo mi sutradan krenuli u privatnu posetu rođacima.

1. dan: U sredu 6. oktobra naša rođaka Dragica Veček (soc. rad. vodi 2 materinske kuće) radi u NŠKM, došla je po nas. Naše nezaboravno druženje sa Karitasom upravo počinje.

Nakon razgledanja lepo uređenog prostora oko zgrade, same zgrade i dobro opremljene ambulante za ljude bez zdravstvenog osiguranja u ulici Štrosmajerova 15, uz prijatan razgovor sa sekretarom Darkom Bračunom pozvani smo da prisustvujemo misi povodom 20. god. postojanja NŠKM. Istog dana posetili smo i 2 materinska doma. U mestu Žalec mat. Dom se nalazi u samom centru u prostorijama kat. crkve. Tu smo zatekli 2 majke kako spremaju ručak za svoju decu, koja su bila u školi. Druga materinska kuća nalazi se u mestu Mozirje na malom lepom brežujku. Kuću okružuje lepo uređen vrt sa cvećem i baštom punom povrća koje gaje majke za svoje potrebe. U mat. Domu smo zatekli 3 majke sa četvoro male dece. U oba doma svaka majka ima svoju lepo opremljenu sobu, dok su zajedničke prostorije kuhinje, dnevni boravak i sanitarne prostorije. Za razliku od sigurnih kuća (koje pripadaju Centru za soc. rad i kojima je adresa nepoznata) mat. domovi su otvorenog tipa, poznate adrese a pod pokroviteljstvom Karitasa.

2. dan: 9. oktobra u 15 časova u Stolnoj crkvi Sv. Janeza Krsnika održana je slovenska zahvalna sv. misa ob 20-

letnici Nadškofijske Karitas Maribor. Somaševanje vodio je nadškof i metropolit dr. Franc Kramberger koji je 12.10.1990. god. kao tadašnji mariborski škof potpisao akt o osnivanju NŠKM. Nakon sv. mise predsednik NŠKM Branko Maček počeo je rečima: »Danes je praznik za našo hišo in za vse, ki delajo tu /.../«, a njih je u 89 župniskih Karitas ukupno sa volonterima 1528 koji su u prošloj godini dobrovoljno odradili oko 60.000 časova i pomogli približno oko 30.000 socialno ugroženim ljudima.

I posle 20 g. NŠKM pomaže ljudima dobrovoljno i humano na svim nivoima u skladu sa zakonom crkvenog prava i civilnim zakonima. Njihovu pomoć smo i mi do sada 4 puta dobili i zato im najlepše hvala. Hvala im i za nezaboravne dane provedene sa njima u Mariboru, Mozirju i Žalcu.

Besedilo: Anđelija Sarvaić

PUTOVANJE ZA PORTOROŽ

Posle 23 sata putovanja stigli smo u Portorož. »Senčna pot 36« je žuta trospratna zgrada sa ogromnom terasom pokrivenom leksanom i velikim stolom za kojim je sedelo 48 osoba. Bili smo lepo dočekani i ispraćeni. Gospođa Dragica nas je zabavljala raznim radionicama, a gospodin župnik je ujutru oko pola osam držao misu. Družili smo se sa porodicama iz okoline Maribora. Svi su bili izuzetno ljubazni i trudili su se da pričaju srpski sa nama, a mi slovenački sa njima. Na kraju smo razmenili mejlove i telefone i nadam se da ćemo se sa nekima i družiti. Najbolja od svih je bila kuvarica (prvoklasna) Ana koja nam je super kuvala i animatori koji su zabavljali decu i služili nas. Pet dana je brzo prošlo u veselom raspoloženju. Ovo nam je još jedna predivna uspomena u životu.

Milica Mirkonjev

DOPOLNILNA ŠOLA SLOVENSKEGA JEZIKA IN KULTURE

V šolskem letu 2010/2011 je že 9. šolsko leto organiziran pouk slovenskega jezika in kulture za otroke in odrasle člane Društva Plaika iz Zrenjanina.

Pouk izvaja učiteljica Vera Popović, prof. in sicer v prostorih Zrenjaninske gimnazije v Zrenjaninu. Za izvajanje pouka dobi Društvo prostor brez denarnega nadomestila.

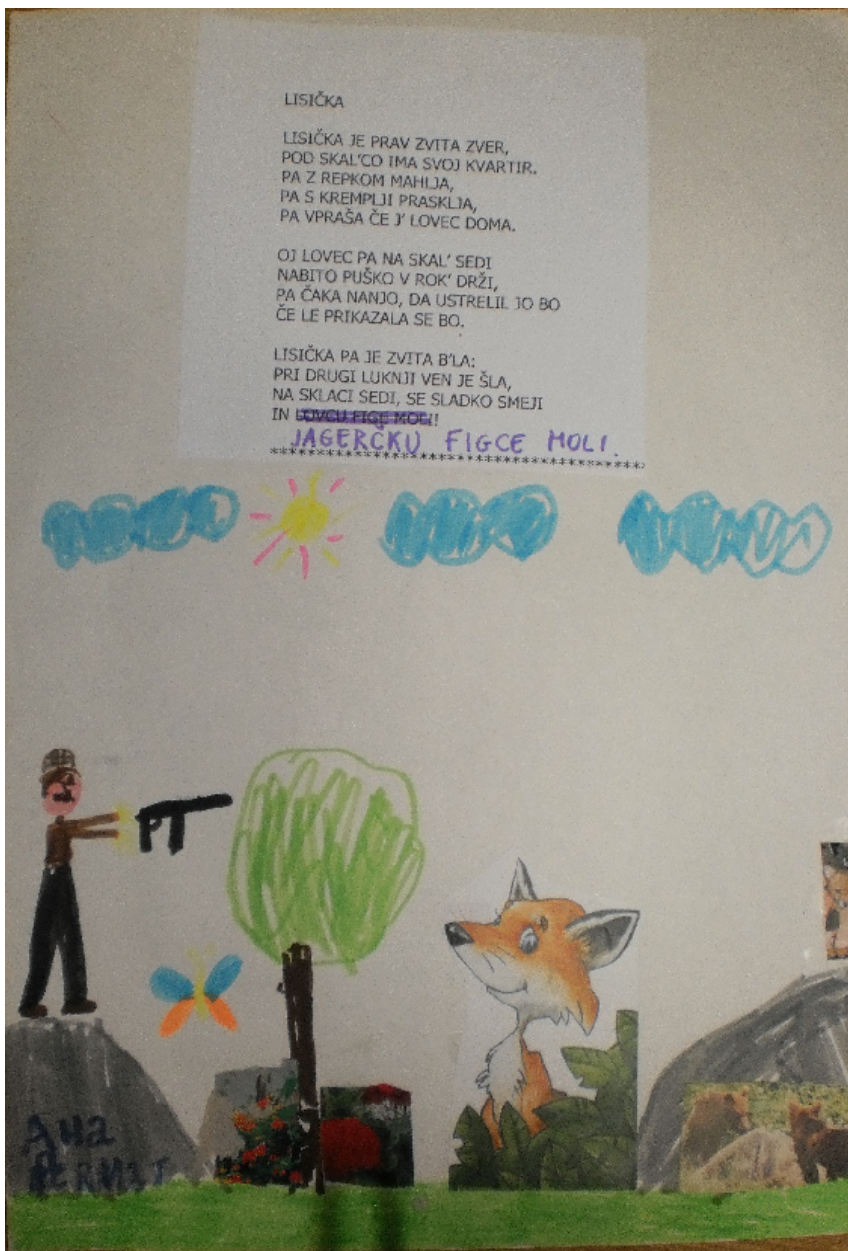
Pouk poteka v treh skupinah in sicer:

- ob ponedeljkih od 19.00 do 21.00 imajo pouk najstarejši, letos jih je v skupini 8; največji problem je redno obiskovanje pouka prijavljenih

- ob sobotah od 9.30 do 11.30 pridejo k pouku najstniki od 12. do 17. leta starosti, letos skupina šteje 6 deklic; ti učenci so najbolj redni pri pouku;
- ob sobotah od 11.30-13.30 prihajajo k pouku najmlajši, letos je najmlajši otrok star 5 let, skupina pa šteje 8 otrok.

Opremljeni smo z belo tehniko, kasetofonom, računalnikom, učbeniki. Z medmrežja lahko pobereмо gradiva, ki nam pridejo prav pri pouku. Beremo, rišemo, pišemo, govorimo, pojemo, pripovedujemo, pripravljamo razstavnice naših izdelkov za Društvo, različne nastope, tekmujemo, vadimo in se igramo.

Sestavila Vera Popović, prof.

Pripovedovala:
Teodora Lucić
Filip Rogelj

KAKO JE NASTALA SLOVENIJA?

Ko je bog ustvarjal Zemljo, je imel tri vreče: v eni je bilo morje, v drugi gore, v tretji pa ravnine.

Bog je bil zelo utrujen in se je usedel, da bi si odpočil. Pogledal je v vreče in videl, da mu je ostalo še malo morja, malo gora in malo ravnin.

Vrgel je to na Zemljo in rekel:
"Naj bo to Slovenija!"

Tako ima Slovenija malo morja, malo gora in malo ravnin.

SLOVENIJA JE DEŽELA NA SONČNI STRANI ALP.

Slovenska ljudska pripoved
Zapisala po spominu: Vera Popović

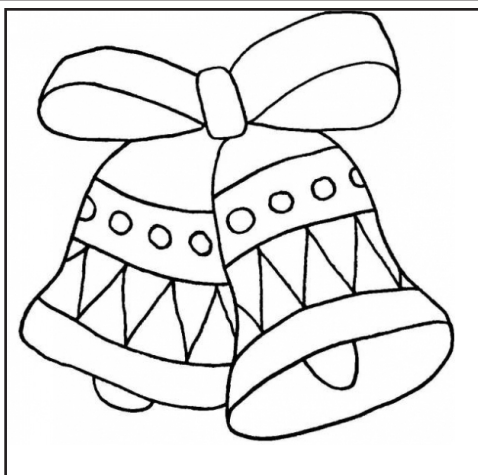
MIKLAVŽ 2009

V Miklavža preoblečen igralec Aleksandar Dragar in Vera Popović, prof. srbskega jezika in naša učiteljica slovenskega jezika, sta otrokom priredila prelep večer s prepevanjem in deklamiranjem slovenskih pesmi in podelitvijo prazničnih daril.

**Sveti Miklavž,
ljubitelj dobrote,
celo jesen že peče
piškote,
da pridne otroke,
vse dobre ljudi
vedno na god svoj
on obdarii!**

*Vesele božične praznike
in srečno Novo leto
Vam želi
Društvo Slovencev Planika*

POBARVANKA

8. FEBRUR: KULTURNI PRAZNIK

V našem društvu so letos ob 8. februarju, kulturnem prazniku, naši člani poleg spremljanja kulturnega programa, ki nas je duhovno nahranil, še prav posebej uživali ob Prešernovih figah, ki jih je za celo društvo pripravila naša blagajničarka Anđelija Sarvaić, društvu poznana tudi kot izvrstna kuharica, ki nas marsikdaj preseneti s

svojimi dobrotami. Ker je kultura tudi kulinarika, tokrat kot kulturno specialiteto ponujamo kar recept za Prešernove fige, ki naj nas spomni na našega največjega in velikodušnega pesnika, ki je razveseljeval otroke prav s figami.

Sestavine:

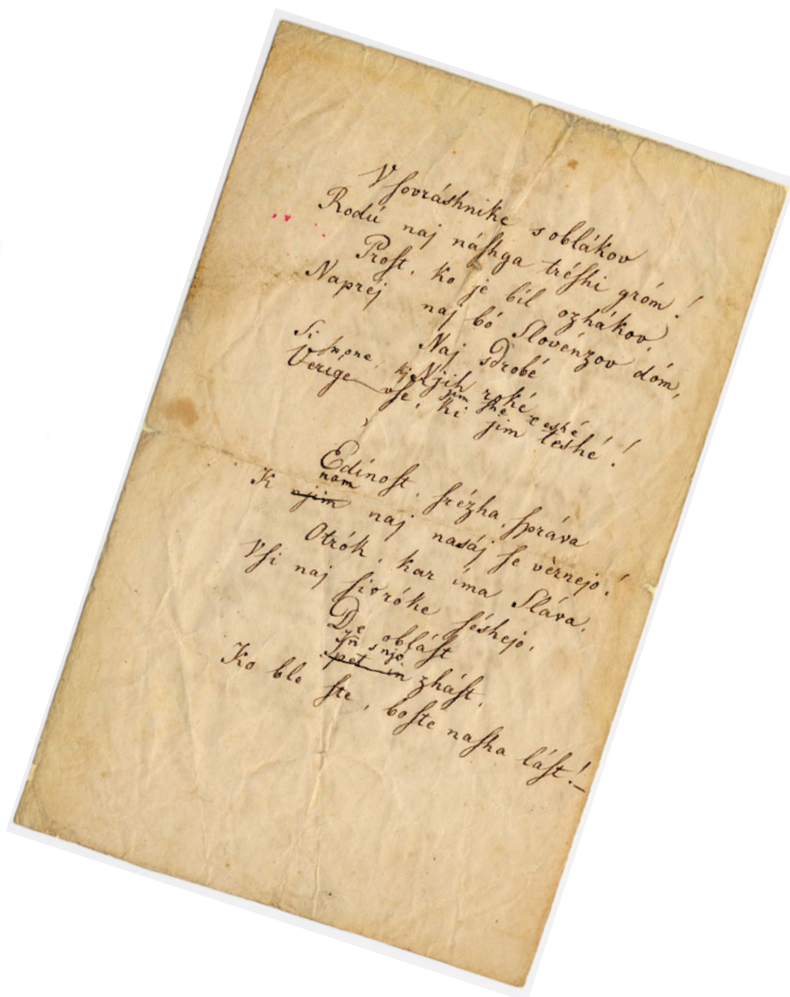
1 kg fig
400 g bele čokolade
400 g jedilne temne čokolade
20 žlic olja

Priprava:

Vsaki figi odtrgamo peceljček, kamor potem zabodemo zobotrebec. Fige z zabodenim zobotrebcom zložimo na pladenj, ki ga postavimo v hladilnik. V dovolj globok lonec damo 400g bele čokolade, v čokolado dodamo 7 do 8 žlic olja in jo stopimo. Vsako figo na zobotrebca posebej potopimo v čokolado in jo z zobotrebcom vrnemo na pladenj. Pladenj s predhodno v beli čokoladi potopljenimi figami postavimo ponovno v hladilnik za 10-15 minut. Medtem, ko fige stojijo v hladilniku, ponovimo postopek še s temno jedilno čokolado. V dovolj globok lonec damo 400g temne jedilne čokolade, dodamo 12 žlic olja in čokolado stopimo. Pladenj

s predhodno potopljenimi figami v beli čokoladi vzamemo iz hladilnika, fige pa ponovno s pomočjo zabodena zobotrebca potopimo v stopljeno temno čokolado in jih vrnemo na pladenj. Pladenj s potopljenimi figami v temni čokoladi ponovno postavimo v hladilnik za 5 minut. Potem vzamemo pladenj iz hladilnika, zelo počasi z navrtavanjem med prsti izvlečemo zobotrebce iz fig. Fige postavimo v okrasne papirčke. Na luknjico, ki ostane po odstranitvi zobotrebca, pa dodamo stopljeno belo ali črno čokolado, da se ne vidi. Prešernove fige serviramo ljubiteljem Prešernove poezije ali ljubiteljem dobre hrane.

Anđelija Sarvaić

PUSTOVANJE V NAŠEM DRUŠTVU

Na pustni torek v mesecu februarju je društvo priredilo ples v maskah in s tem obudilo staro slovensko tradicijo »Pust«, čigar namen je odganjanje zime, veselijo pa se ga predvsem otroci in seveda »otroci po duši«. Na ples so prišle dobre vile, mačke, čarovnice, ciganke, bolničarka, indijanka, dimnikar, okostjank, Spiderman, Zoro, celo Kekec in še druge pustne šeme. Pravega pusta ni brez pustnih krofov, za kar so poskrbele naše članice in dobre kuharice v društvu. Ob dobri slovenski narodnozabavni glasbi smo v prostorih našega društva poskrbeli za dobro vzdušje, k dobri volji pa je prispevala tudi izvrstna domača kapljica. Pustni ples je trajal do poznih večernih ur, pred bojaznijo da se naše zlate kočije ob polnoči ne spremenijo v buče, smo se razgretih src in židane volje vrnili domov v upanju, da se tudi naslednje leto preobrazimo v kakšno pustno šemo.

Besedilo: mag. Milena Spremo
Foto: Robert Rogelj

Spiderman, okostnjak in Zoro

Bolničarka in dimnikar

Ali ste jih prepoznali?

NAŠA SLOVENSKA BESEDA

Naša slovenska beseda je recitatorsko tekmovanje, ki ga je letos že četrtič priredilo Društvo Slovencev »Planika« iz Zrenjanina v Srbiji. Prireditve se udeleži vsako leto vse več predstavnikov slovenskih društev in skupnosti iz Srbije ter sosednjih držav, ki se med seboj pomerijo v recitiranju slovenskih pesmi, ki vedno znova obudijo občutke povezanosti z matično domovino.

Slovensko društvo "Planika" iz Srbije je na pobudo članov in organizatorjev projekta, gospe Vere Popović in gospoda Aleksandra Dragarja, priredilo v mesecu juniju recitatorsko tekmovanje "Naša slovenska beseda", ki je že četrtič potekalo v Zrenjaninu, in sicer v Kulturnem domu v Mužlji.

Tekmovanja so se tako kot vsako leto udeležila slovenska društva in skupnosti iz Srbije in sosednjih držav, ki so se potegovala z močjo pesniškega nagovora v slovenskem jeziku za najvišje mesto. Vsako društvo pa je imelo letos tudi nalogo, da prinese s seboj nekaj slovenskih izdelkov, spominkov oz. posebnosti, ki smo jih razstavili ob odru. Ne le da s tem ohranjamo kulturno identiteto in našo besedo, temveč vsako leto tudi ugotovimo, da so med nami pesniške duše, ki nas s svojo lastno rimo vedno znova očarajo. Ob tej priložnosti smo letos prvič gostili tudi goste iz Ribnice, svetnika gospoda Metoda Jakliča in gospo Mileno Brezec, otroško folklorno skupi-

no Lončki iz Dolenje vasi ter ženski zbor Slovenčice v okviru Slovenske skupnosti Tuzla, ki ga vodi predsednica Alenka Savić.

Vse prisotne je najprej nagovorila in pozdravila predsednica našega društva gospa Martina Drča, nato je sledilo povabilo žiriji naj zasede svoje mesto ter prebere propozicije tekmovanja. Sledil je žreb nastopajočih po društvih. Udeležence smo razvrstili v tri starostne skupine in sicer: otroke do 14. leta, najstnike do 19. leta in odrasle. Tekmovanje je popestril bogat kulturni program z nastopi zborov Slovenskega društva "Planika" iz Zrenjanina in Slovenskega društva "Triglav" iz Tuzle, s svojimi plesnimi točkami pa nas je razveseljevala tudi otroška folklorna skupina Lončki.

Oder je krasil miniaturni kozolec

Gospa Jadranka Kocjan Šturm z Veleposlaništva RS

Naposled smo le nestrpno dočakali razglasitev rezultatov. Med otroci je zmagal Filip Rogelj iz Zrenjanina, med mladostniki sta si prvo mesto priborili Maja in Milica Cvejić iz Novega Sada, med odraslimi pa Gabrijela Turzo Lucić iz Zrenjanina. Glede na skupno uvrstitev je tokrat najvišje mesto dosegla Slovenska kulturna skupnost "Ivan Cankar" iz Zaječarja. Najstarejši udeleženec

Razstava s tradicionalnimi slovenskimi izdelki in spominki

recitatorsko prireditev pa vabimo rojake in prijatelje ter pozivamo slovenska društva in združenja, ki so zainteresirana za tovrstno druženje in povezovanje v prihodnosti, naj se nam brez zadržkov oglasijo in pridružijo.

Besedilo: mag. Milena Spremo

Foto: Giga

Folklorna skupina Lončki iz Dolenje vasi

BULVAR BANKROT

Nafakar! Plačam!

Na ulici, kjer sta parum in kri,
kjer narod ploska in kriči,
v avtu najstnik zafiksani spi,
v lokalu se TV-svet godi.
Kjer znoj je smrad prastarih dni,
čar časa, ki v knjigah ždi,
šestletnik za oglom čik kadi,
zraven dama lišpa si oči.

Spi, dete sladko, spi,
le zate se tu svet vrti,
nič ne maraj,
nič ne baraj,
nič ne hiti.

Ničesar ti ne zamudiš,
saj ko se prebudiš -
svet bo manjši,
svet bo tanjši,
svet bo grši,
svet bo slabši,
svet bo gorši!

Od čudežev Sveta Gospa

živi,
tako kot na zemlji revni vsi,
prav vsi drve po bližnjici
in sproti odganjajo skrbi.
Nekoč modreci z bradami,
zdaj kramarji s kravatami
se krohotaajo na ulici,
Bulvar bankrot oklicani.

Spi, dete sladko, spi,
le zate se tu svet vrti,
nič ne maraj,
nič ne baraj,
nič ne hiti.

Ničesar ti ne zamudiš,
saj ko se prebudiš -
svet bo manjši,
svet bo tanjši,
svet bo grši,
svet bo slabši,
svet bo gorši!

Jani Kovačič

Recitirala: Vesna Tucić

LETNI POROČEVALEC 2010

SEM 'Z RIBN'CE URBAN

Sem 'z Ribn'ce Urban,
po cejlem svejti znan;
jest brihtne sem glavje,
pa žlice imam novje.

Vre, vre, vre,
mi smo Ribn'čanje!
Cev tejen smo okul' hodil',
v nedeljo smo boga prosil',
da b' lonceev ne pobil'.

Sem rjeku: kjer je veselica,
bi se predala 'kova žlica;
sem semkaj se podav,
da bi jih kej prodav.

Vre, vre, vre,
mi smo Ribn'čanje!
Cev tejen smo okul' hodil',
v nedeljo smo boga prosil',
da b' lonceev ne pobil'.

Jest hvalit' se ne smejm,
le tülku vam povejm,
da take roube nej,
ne ljati ne dr'gej.

Vre, vre, vre,
mi smo Ribn'čanje!
Cev tejen smo okul' hodil',
v nedeljo smo boga prosil',
da b' lonceev ne pobil'.

De boum jest Urban
pri vas še bolj poznan,
le-tu vam zdej povejm,
k'nej znanu vsem l'dejm.

Vre, vre, vre,
mi smo Ribn'čanje!
Cev tejen smo okul' hodil',
v nedeljo smo boga prosil',
da b' lonceev ne pobil'.

Slovenska narodna pesem
Recital: Filip Rogelj

DELAVČEVA HČI

Lepa sem, pravijo — »lepa ko
rožak!
Pesem to sladko mi moški pojó;
dan na dan slišim jo, kjer se
prikažem.
Naj jim verjamem, da res je tako?

Kaj pa ti praviš, zrcalo? Ne lažeš?
Lep je li bledi moj tale obraz?
Lepa ta usta, k poljubu vabeča?
Lepših nobena res nima že las?

Lepe li takšne oči so velike,
črne ko temna brezmesecna noč?
Takšne ko moje — do moškega
srca
res, da čaróvno imajo naj moč?

Lepa? ... Nemara bo nekaj resnice!
O, ko moj oče bi bil bogatin,
ženini snúbili bi me bogati,
bila lastnica bi krasnih graščin ...

Delavec oče moj, delavka mati!
Z delom kruh služim svoj sama si
jaz ...

O Rojenice! Zakaj pač mi v zibel
dote nasule ve niste svoj čas?

Dote?! — Oh, saj jo tu nosim na
licih!
Prêveč, še prêveč za revno deklê ...
Revi lepota opasna je dota;
sama bojim se, da bo mi v gorjê ...

Anton Aškerc

Recitirala:

Gabrijela Turzo Lucić

IZ POSOJENE SANJE

V vrtu stoji
rožica,
iz grede hoče
in se joče -
iz zemlje noče
nožica.

Po vrtu teka
deklica,
rožo hoče
in se joče -
ne da ji je
mamica.

V vetru plava
rožica,
ko se sklanja,
se ji sanja,
da je mala deklica.

NEZAKONSKA MATI

Kaj pa je tebe treba bilo,
dete ljubó, dete lepó!
meni mladi deklici,
neporočeni materi? -

Oča so kleli, topli me,
mami nad mano jokáli se;
moji se mene sram' váli so,
tuji za mano kazali so.

On, ki je sam bil ljubi moj,
on, ki je pravi oča tvoj;
šel je po svéti, Bóg ve kam;
tebe in mene ga je sram!

Kaj pa je tebe treba bilo;
dete ljubó, dete lepó!
Al te je treba bilo, al ne,
vender presrčno ljúbim te.

V vrtu spančka
deklica,
sredi spanja
se ji sanja,
da je mala
rožica.

Po vrtu teka
rožica,
iz zemlje raste
deklica,
veter veje
in se smeje -
kakšna kolobocija!

Jože Snoj
Recitirala:
Ana Jovana Pernat

Meni nebó odprto se zdi,
kadar se v tvoje ozrem oči,
kadar prijazno nasmejaš se,
kar sem prestala, poza-
bljeno je.

S KOM SE MAMA RIMA

Mama se zelo
težko rima.
Lahko se rima
z rama,
lahko pa tudi
s sama –
ampak to samo
takrat,
če je mama
zares za vse sama.

Pravzaprav se mama
z ničemer
pametno ne rima –
še takrat,
ko se ti zdi,
da si našel pravo
rimo za mamo,
se izkaže, da rima
nikakor ni prava.

Na primer: rima
nima iste barve oči,
kot jih ima mama.

Pravzaprav porabiš kar mnogo časa,
preden se rodi
prava rima zlata
in preden ugotoviš,
da je še najboljša rima
za mamo – ata!

Vinko Möderendorfer
Recitirala: Dragana Rogić

ŽABE SVADBO SO IMELE

Žabe svadbo so imele,
zbrane iz sosednjih mlak,
jedle pije so in pele:
rega, rega reg, kvak, kvak.

Skokica nevesta mlada,
ženin bil je dolgokrak,
rajala oba sta rada:
rega, rega reg, kvak, kvak.

“Živi ženin naš z nevesto!”
glas povzdigne krakov svak,
zagmji jih kakih dvesto:
rega, rega, reg, kvak, kvak.

Po večerji zavrite se,
ko je bil že pozen mnuk;
rajajo da vse se treso:
rega, rega, reg, kvak, kvak.

Slovenska narodna pesem
Recitirala: Isidora Rogić

On, ki ptice pod nebom
živi,
naj ti dá srečne, vesele dni!
Al te je treba bilo, al ne,
vedno bom srčno ljubila te.

France Prešeren
Recitirala:
Jovana Bekić

OB DNEVU DRŽAVNOSTI

Nastop folklorne skupine Duplo iz Pišec v Ljudskem gledališču Toše Jovanović v Zrenjaninu

Dne 24. junija je bila v našem društvu ob počastitvi dneva državnosti Republike Slovenije organizirana proslava pod vodstvom Gabrijele Turzo Lucić in Rudolfa Tota. Prireditev s kulturnim programom je potekala v Veliki dvorani Ljudskega gledališča Toše Jovanović v Zrenjaninu.

Poleg nastopa našega zbora in recitatorjev Teodore

Lucić in Filipa Roglja, so našo prireditev počastili člani pevskega zbora Maks Pleteršnik iz Pišec, člani Folklorne skupine Duplo iz Pišec ter pevski zbor Mladi veseljaki iz Ptuja, kulturni program pa sta povezovali Barbara Tašin Rogelj in Milena Spremo. Naše goste je prisrčno pozdravila predsednica društva Martina Drča in se zahvalila za njihov obisk in prečudovit program, ki so ga pripravili.

Večer smo nadaljevali v restavraciji Alaska tajna, kjer smo uživali do poznih ur ob dobri glasbi in pesmi lokalnih tamburašev kot tudi naših gostov in glasbenikov iz Slovenije ter na koncu celo zaplesali polko kar na cesti, ko smo se poslavljali od naših prijateljev iz Pišec, ki so se še isti večer odpravili na dolgo pot v Slovenijo.

Naslednji dan, 25. junija, sta gostovala s svojim kulturnim programom v Baročni dvorani Skupščine mesta Zrenjanina moški pevski zbor Mladi Veseljaki iz Ptuja in mešani pevski zbor Pomlad iz Novega mesta v soorganizaciji Kulturnega centra iz Zrenjanina in Internacionalnega glasbenega centra. Koncert je bil prečudovit in je navdušil tako člane našega društva kot tudi ostale sokrajane, ki so se udeležili koncerta.

Recitatorja Teodora Lucić in Filip Rogelj

Nastop mešanega pevskega zbora Pomlad v Baročni dvorani Mestne hiše Zrenjanin

Pevski zbor Maks Pleteršnik iz Pišec

Nastop našega pevskega zbora Planika

Po končanem koncertu smo povabili člane obeh zborov v prostore našega društva, kjer smo peli še pozno v noč, ko smo se ganjeni in polni lepih vtisov naposled le poslovili.

Znane pesmi in plesi so nam v teh dneh prinesli duh dežele, obudili nostalgijo po domovini in nam pričarali magične trenutke v katerih smo neskončno uživali. Ob tem se še enkrat zahvaljujemo dragim gostom, ki so se kljub napornemu potovanju udeležili naše proslave in upamo, da nas še kdaj obišejo.

Besedilo: Gabrijela Turzo Lucić

Moški pevski zbor Mladi Veseljaki iz Ptuja

3. PLETERŠNIKOVO SREČANJE LJUBITELJEV SLOVENŠČINE

Poletne dni, med 10. in 18. julijem, smo nekateri člani našega društva preživeli v Pišecah na že 3. taboru ljubiteljev slovenskega jezika imenovanem Pleteršnikovo srečanje, ki ga je organiziralo Društvo za varovanje maternega jezika, naravne in kulturne dediščine "Maks Pleteršnik" iz Pišec.

Program je vodila Rut Zlobec, pri organizaciji pa so ji pomagali številni prostovoljci. Udeleženci, ki se nas je letos zbralo okoli 20, smo preživeli teden dni v odkrivanju Pišec, okolice in spoznavanju Posavja. Svoje znanje slovenščine smo močno izpopolnili, saj smo se lahko le tako sporazumeli z našimi rojaki, s katerimi smo navezali stike in upam, da bo to prijateljstvo trajalo za vedno.

Tabor je bil zelo koristen, saj smo se naučili marsičesa, praksa pa je bila letos usmerjena na zidanice, kmetije in življenje na podeželju. Pišec so kraj z zelo gostoljubnimi in prijaznimi ljudmi, zato ni čudno, da so prepoznavne po mednarodnih stikih, povezovanju ljudi, spoznavanju različnosti in podobno.

Letos smo še enkrat, tokrat v Pišecah, srečali našo Marjanco Ogorevc, ki skrbi za spominski muzej in je gonilna sila Pleteršnikovih ljudskih pevcev. Srečali smo se tudi z domačo folklorno skupino, pevci narodno zabavne in ljudske glasbe, kantavtorjem Petrom Dirnbekom, sodelovali v dobrovoljnem delu na domačiji Maksa Pleteršnika. V Šmarjeških toplicah smo prisostvovali nastopu

Pleteršnikovih ljudskih pevcev in recitali razne pesmi. Obiskali smo Valvazorjevo hišo in knjižnico v Krškem, dvorec Rajhenburg v Brestanici. V Brežicah smo po ogledu mesta imeli sprejem v Posavskem muzeju pri predsedniku občine Brežice, g. Ivanu Molanu.

Ob vseh dejavnostih, nam je ostal tudi čas za uživanje in sprostitve, kopanje v bližnjih toplicah in bazenu, poseben in nepozaben doživljaj pa je bilo nočno kopanje v reki Krki.

Odlično organiziran program, dobra volja domačinov in druženje z rojaki so nam še enkrat odprli poti skozi našo lepo deželo.

Gabrijela Turzo Lucić

Navdušena sem, ker sem se spet srečala z deželjo. Vsak dan smo spoznali nekaj novega o Sloveniji. Na gradu Rajhenburg je bila med drugim razstava o trapistih, ki so se ukvarjali tudi z izdelavo čokolade in likerja. Vsak dan smo doživeli nekaj novega in zanimivega. Napolnili smo si baterije do naslednjega leta.

Gabi Turzo – Lucić

Vsak dan smo imeli drugačen program. Zjutraj smo brali časopis »Dnevnik«, se pogovarjali v slovenščini, če je nujno, pa rekli kakšno besedo tudi v angleščini in nemščini.

Damir Mihailov

PIŠECE

Rojstna hiša na hribu.
Vinska klet.
Spijo vinogradi,
ko jih varuje kužni spomenik.

Zvonenje cerkva v daljavi.
Slišim skakljanje skrite vode,
to se Duplo veseli, da bo postalo reka..

Piščki park objema začarani
Moskonov grad.
Tukaj so skupaj lipa, sekvoja in
Pišeška marel'ca.

Čutim aromo domačega vina in
potice,
se spomnim...
Spet se bom vrnila.
To bo moja romarska pot v dediščino.

Gabrijela Turzo Lucić

Vsak moj obisk Slovenije je zelo čustven in poln novih dogodkov. Letos sem prvič spoznala Pišce. So majhne po velikosti, a velike v drugih stvareh. Ljudje veseli, z odprto dušo. Narava zelena in dišeča. Vino, narejeno z ljubeznijo ...

Barbara Rogelj

Ne govorim dobro slovensko, ampka upam, da se bom naučila. Posebej mi je všeč kapucinska knjižnica v Krškem. Zelo lepi so indijski lotosi v Šmarjeških toplicah.

Magdalena Žegarac

TABOR 2010

Udeleženke tabora na Tartinijevem trgu v Izoli

Od 25.06.2010 do 02.07.2010 smo realizirali projekt "TABOR 2010" v Portorožu za otroke, ki obiskujejo dopolnilni pouk slovenskega jezika. Potovali so učenci Jovana Bekić, Tijana Bekić, Jovana Randelović, Marina Krsmanović, Ana Jovana Pernat, Dragana Rogić in Isidora Rogić ter učiteljica Vera Popović.

Bili smo nameščeni v Centru za obšolske dejavnosti "BURJA" v Seči pri Portorožu. Tu smo imeli nameštitev in tri obroke v skupni jedilnici s samopostrežbo. Kopali smo se na plaži kampa v Luciji, ki je le nekaj deset metrov oddaljena od Doma.

Vsebine, ki so bile realizirane:

- obisk Sečoveljskih solin 27.06. v dopoldanskih urah
- obisk Piranu 29.06. v dopoldanskih urah, posebej v Akvariju
- obisk Vrta kaktusov 02.07.
- ostale dni je bilo v dopoldanskih urah realizirano vzgojno-izobraževalno delo, popoldne pa čas za kopanje
- pripravili prezentacijo Zrenjani na za domačine
- pripravili za naše društvo prezentacijo kraja, herbarij in pesmico, ki smo se jo tam naučili

-spoznali smo PRIMORSKO kot slovensko pokrajino, podnebje, rastline, živali, način življenja ljudi, raziskovanje okolice in njene specifičnosti morje, soline, podnebje, plima in oseka itd.

- reševanj ugank, risanje, priprava razstave živali in rastlin, spoznavanje zelišč, reševanje nalog, branje itd.

- ob pomoči gospe Neve smo se naučili delati butarice iz sivke

- spoznali smo formo vivo kot način ustvarjanja in razstavljanja umetniških izdelkov

- pred odhodom smo se od domačinov poslovili z manjšim programom (recitacije in pesmica o morju, predstavljanje našega društva »Planika«).

Naše potovanje je bilo za otroke zelo zanimivo, saj so marsikaj videli in spoznali, izlet pa jim bo ostal še dolgo v spominu, saj smo se imeli zelo lepo.

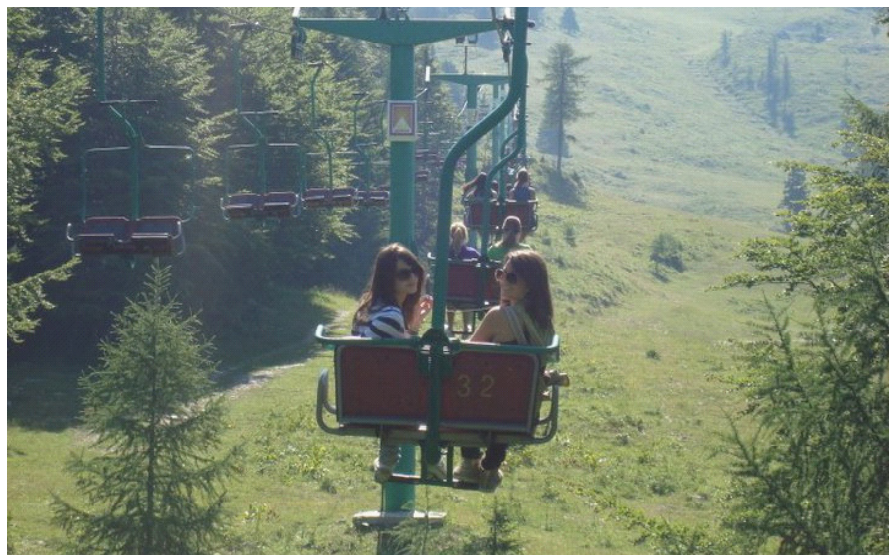
Besedilo: Vera Popović, prof.

MLADINSKA POLETNA ŠOLA

Letošnje poletje se je okoli 150 otrok iz celega sveta udeležilo Mladinske poletne šole v Ljubljani. Naučili smo se veliko slovenščine in se udeleževali različnih dejavnosti. Šli smo na morje, poletno vročino pa smo premagovali tudi na bazenu. Vsi smo se pogovarjali in sporazumevali v slovenščini, saj smo bili iz različnih koncev sveta: Francije, Španije, Nizozemske... Ure učenja so potekale od devete ure zjutraj do pol enih popoldan in nihče ni imel težav z učenjem. Vesele učiteljice so polepšale vsako uro ter spodbujale in motivirale zaspane študente, da se uče slovenščine. Spoznali smo skrivne kotičke Ljubljane, se vozili s kanujem, obiskali živalski vrt, poslušali dobro slovensko glasbo... In kar je najbolje, vsi smo se naučili veliko slovenščine. Solze so tekle, ko smo šli domov. Vsi že nestrpno čakamo in se veselimo naslednjega leta, ko bomo spet videli stare prijatelje in spoznali nove.

Jovana in Tijana Bekić

PEVSKI ZBOR PLANIKA

Hor Planika deluje od samog nastanka društva i na svom repertoaru neguje višeglasnu horsku muziku sa akcentom na slovenačko horsko stvaralaštvo. Kompozicije koje pevamo su komponovane od strane slovenačkih kompozitora, ili su to aranžmani narodnih slovenačkih pesama prilagođeni za izvođenje mešovitog pevačkog sastava. Dirigenti hora su bili prof. Mileta Grujić, nakon njega prof. Senka Jakovljević, a od 2005. godine do danas prof. Daniela Avram. Obzirom na višegodišnju pevačku tradiciju ovoga hora kroz njega je prošao veliki broj pevača koje su činili uglavnom mladi ljudi - učenici, studenti i ostali ljubitelji horske pesme. Pojedini pevači su prisutni već 5 godina u horu. Razlog i smisao opstanka ovoga hora je u tome što se svi članovi veoma lepo međusobno slažu, poštujući sve obaveze i zahteve koje im se nameću, a na prvom mestu ljubav prema bellcantu i harmoniji koja se stvara tokom izvođenja pesama. Zanimljivo je spomenuti da je razlika u stosti pevača upravo ono što ih međusobno još više motiviše ka zajedničkom stvaralaštvu, najmlađi pevač ima 11 godina, a najstariji 45. Tokom 2010 godine hor je nastupao na sledećim manifestacijama: Prešerenova akademija 3.II. u prostorijama društva gde je na veoma svečan način obeležen ovaj veliki praznik, 16.V. na tribini o sveslovenskom stvaralaštvu koje se održalo u baroknoj sali naše opštine, nakon toga je sledila SLOVENSKA BESEDA na kojoj je hor imao zapaženi nastup kao i zajedničko izvođenje slovenačke himne sa horom iz Tuzle koji se dešavao u domu kulture Mužlja, ubrzo potom je sledio nastup povodom dana državnosti u gradskom pozorištu Toša Jovanović na kojem su nastupila još dva pevačka društva iz Slovenije, a kruna ovogodišnjeg truda je gostovanje na tradicionalnom subotičkom SREČANJU PEVSKIH ZBOROV 25.IX i gostovanje na novosadskom

KONCERTU SLOVENSKIH PESMI IN POEZIJE 19.II. Hor trenutno broji 14 članova podeljenih po glasovima : sopran- Avdić Maja, Avdić Dijana, Benak Tijana, Lucić Teodora i Gabrijela, alt- Vučetić Dragana, Vrebalov Mirjana, Žegarac Marijela, Jorga Adina, Bogović Jelena, tenor- Ivan Danijel, Karanac Predrag i bariton- Krecu Đorđel i Prole Damir.

Prof. Daniela Avram, zborovodkinja

SLOVENSKO JEDINSTVO RAZLIČITOSTI

U nedelju 16.05.2010 naš hor »Planika« je kao gost nastupio na tribini nazvanoj »Slovensko jedinstvo različitosti« održanoj u Velikoj sali Skupštine Opštine Zrenjanin, na kojoj su slavisti govorili o šarolikosti slovenskih jezika na ovim prostorima. Pesmama »Triglav«, »Po jezeru« čuo se još jedan glas potvrde prisutnosti slovenske skupnosti na ovom tlu.

Gabrijela Turzo Lucić

Zborovodkinja Daniela zadovoljna z nastopom zbora v Subotici

Nastop pevskega zbora Planika v mestni hiši v Subotici

GOSTOVANJE V SUBOTICI

Pevski zbor Planika se je 25. septembra udeležil že tradicionalnega VII. letnega srečanja slovenskih pevskih zborov v Subotici. V veliki dvorani subotiške mestne hiše so se srečanja poleg našega zbora udeležili še zbori slovenskih društev iz Beograda, Novega Sada in Subotice, s svojim nastopom pa sta nas počastila tudi gostujoča pevska skupina Studenec iz Pivke in prekmurska godba iz Bakovcev. Slovesnosti se je udeležil tudi Milan Predan, namestnik veleposlanika Republike Slovenije. Vse prisotne je pozdravil predsednik Društva Slovencev Triglav iz Subotice Igor Race, program pa je povezoval Geza Kovač. Zbori so odlično odpeli pripravljen repertoar, ki je poleg pretežno slovenskih pesmi vključeval tudi srbske, slovaške, madžarske in romunske zborovske pesmi, še posebej pa so občinstvo navdušili gostujoči glasbeniki iz Slovenije. Po slovesnosti smo se družili s pijatelji iz Slovenije in iz ostalih slovenskih društev v Srbiji še pozno v noč.

Snežana Zadravec Avdić

KONCER SLOVENSkih PESMI IN POEZIJE V NOVEM SADU

Dne 19.11. je pevski zbor Planika gostoval v Novem Sadu ob 10. obletnici MPEZ Kredarica. Koncerta so se iz našega društva udeležili Martina Drča, Vesna Tucić, Anđa in Karolj Sarvaić, Zlatko Avdić in Milena Spremo. Koncert se je odvijal v prečudoviti sinagogi, ki je zelo akustična in ima veličasten ambient. Mešani pevski zbor Kredarica je bil ustanovljen leta 2000 v okviru tamkašnjega slovenskega društva, da bi pripomogel pri ohranjanju nacionalne identitete Slovencev in njihovih potomcev na teritoriju Vojvodine. Pevski zbor Kredarica vodi Suzana Gros Marković.

V kulturnem programu so sodelovali poleg MPEZ Kredarica in MPEZ Planika še Pojoča družba iz Beograda, Igralni ansambel Kredarica, Katica Ristić iz Vršca, MPEZ Triglav iz Subotice in Moška pevska skupina Kredarica.

Po uradnem koncertu smo se družili in prepevali slovenske pesmi še dolgo v noč.

Mag. Milena Spremo

Skupinska fotografija nastopajočih v sinagogi v Novem Sadu

Naša solistka Dragana

Nastop pevskega zbora Planika v Novem Sadu

PRVOMAJSKI IZLET NA AVALO

Društvo Slovencev Planika na Avali

Dne 08. maja se je naše društvo odpravilo na enodnevni izlet na hrib Avala pri Beogradu z obiskom samostanu Rakovica. Izleta in skupnega druženja se je udeležilo 62 članov društva in naših prijateljev. Po prihodu v Beograd smo najprej obiskali samostan Rakovica, kjer je pokopan Patrijarh Dimitrije – obnovitelj moderne SPC in Patrijarh Pavle, sledil je prihod na hrib Avala, kjer smo se razdelili v dve skupini, rekreativno in hribolazniško, ki je s pomočjo vodiča krenila na pohod po hribu. Po določenem času sta se obe skupini sestali pri »stolpu«, ki smo ga skupaj obiskali.

Organizator Dejan Bekić predvodi hribolazce

Spomenik Neznanemu junaku na Avali

Spomenik poginulim ruskim vojakom

Nato smo se spustili do restavracije »Čarapičev brest« na kosilo. Treba je še dodati, da sta obe skupini obiskali spomenik poginulim ruskim generalom, spomenik Neznanemu junaku kot tudi planinski izvor Sakinac. Po končanem kosilu in lepem druženju je sledil povratek domov.

Športno-rekreativna sekcija se kot organizator izleta posebno zahvaljuje našim prijateljem in gostiteljem Željku in Jeleni na Avali kot tudi Snežani Zadravec Avdić za pomoč pri organizaciji izleta.

Besedilo: Dejan Bekić
Foto: Robert Rogelj

Pripravljeni ... pozor ... zdaj!

Priti, videti in zmagati.

*Najstarejši
in najbolj motiviran*

POROČILO: NORDIJSKA HOJA 2010

18. september, jutranji občutek: deževen in mrk dan, kar ni preprečevalo majhni skupini ljudi, da krene na pot k izletišču ob reki Tisi.

Ob 10ih se je v organizaciji odbora za šport in rekreacijo našega društva pod vodstvom predsednika odbora Dejana Bekića začela tretja letna tekma v nordijski hoji, katere se je udeležilo 45 tekmovalcev. Tekmovalna pot je bila skrbno začrtana ob reki Tisi, s štartne pozicije na samem izletišču, od koder pelje ovinkast nasip v divjo naravo. Na žalost so slabi vremenski pogoji botrovali temu, da je tekmo ob 14ih zaključilo le 35 tekmovalcev, vreme pa na srečo ni pokvarilo dobre volje udeležencem tekme.

Najhitrejši tekmovalci so bili:

ŽENSKA KONKURENCA: 1. Tijana Bekić
2. Magdalena Žegarac
3. Maja Avdić

MOŠKA KONKURENCA: 1. Srdjan Tucić
2. Predrag Karanjac
3. Goran Mirkonjev

OTROŠKA KONKURENCA: 1. Djordje Damjan

NAJSTAREJŠI TEKMOVALEC Karolj – Karči Sarvaić je zasedel visoko mesto v lastni konkurenci.

Po razglasitvi zmagovalcev in podelitvi nagrad se je nadaljevalo druženje v naravi za vse udeležene člane društva in povabljenice.

Odbor za šport in rekreacijo

Naše dame na startu

Uspesna motivacija

Kosilo po tekmi

Medgeneracijski izziv

Organizator Dejan in predsednica Martina

Pokali in medalje

NAŠA SLOVENSKA POTICA

Zmagovalci v peki naše slovenske potice

Na vabilo Društva Slovencev »Kula« iz Vršca, ki je priredilo tekmovanje »Naša slovenska potica« v peki potice, se je odzvalo 5 udeležencev iz Zrenjanina. Iz našega društva so

stavraciji »Vetrenjača« v Vršču, kjer so se tekomovalke našega društva dobro odrezale in zasedle zelo dobro končno uvrstitev. Prvo mesto si je priborila potica predsednika društva

predstavnik Ambasade Republike Slovenije gospod Milan Predan. Po tekmovanju so domačini organizirali prečudovit koncert v vršački Katedrali, večer pa se je končal ob

Takole so potičke čakale na neusmiljene ocenjevalce

se tekmovanja udeležile Martina Drča, Nada Domazet, Gabrijela Turzo Lucić in Barbara Tašin Rogelj. Pred pričetkom tekmovanja smo si v organizaciji domačinov ogledali mesto, potem pa je sledilo dobro organizirano tekmovanje v prelepi re-

»Sava« Vladimirja Uršiča iz Beograda in tekomovalke iz Rume, drugo mesto je s svojo potico osvojila predsednica našega društva Martina Drča, tretje mesto pa sta si delili Nada Domazet in Gabrijela Turzo Lucić. Tekmovanju je prisostvoval

pesmi in vinu v vinariji »Vinik«. Zahvaljujemo se ljubeznivim domačinom in upamo, da bo tekmovanje postalo tradicionalno ter da se bomo ob tej priliki družili tudi prihodnje leto.

Besedilo: Barbara Tašin Rogelj

KOLIKO POZNAM SLOVENIJO?

Ekipa Društva Slovencev Planika se je udeležila tekmovanja v Nišu

V oktobrskem mrzlem jutru se je rdeč kombi, poimenovan "Šiško", odpravil na dolgo pot iz Zrenjanina proti Nišu. V kombiju je sedela mlada ekipa našega društva v spremstvu mentorice Vere Popović in Milene Spremo, ki je bila povebljena na tekmovanje "Koliko poznam Slovenijo?", ki ga je tudi letos organizirala Slovenska kulturna skupnost "France Prešeren" v Nišu.

V Niš smo prispeli dokaj hitro, čas potovanja smo izkoristili za ponavljanje snovi in pogovor. V Niškem kulturnem centru so nas pričakali člani tamkajšnjega društva, nas toplo pozdravili in nas pogostili s toplimi napitki in jutranjim prigrizkom. Svoje ekipe iz različnih slovenskih društev v Srbiji sta pripeljali tudi nasmejani in prijazni učiteljici slovenščine Barbara in Tatjana, iz Maribora pa je prispel tudi gospod Darko Hedrih, ki je bil zadolžen za

pripravo in potek kviza.

V dvorani Kulturnega centra v Nišu nas je najprej nagovoril gospod Milan Fuke iz SKS "France Prešeren" v Nišu, pozdravil nas je tudi predstavnik Skupščine občine Niš in rekel, da je vesel, da se manifestacija

tega tipa odvija v Nišu, da upa, da bo postala del tradicije v občini Niš, ki spodbuja delovanje manjšin, ki živijo na tem prostoru. Nato sta zasedili svoje mesto v žiriji učiteljica Tatjana in Milena, članica našega društva iz Zrenjanina, gospod Darko iz Maribora pa je podal napotke o poteku kviza ter povabil mlade ekipe, da zasedejo svoja mesta.

Med seboj so se pomerili: dve ekipi domačega SKS "France Prešeren" iz Niša, dve ekipi Društva Slovencev "Sava" iz Beograda, ekipa Društva Slovencev "Kredarica" iz Novega Sada, ekipa Društva Slovencev "Kula" iz Vršca, ekipa Društva Slovencev "Triglav" iz Subotice in naša ekipa Društva Slovencev "Planika" iz Zrenjanina. Tekmovanje je sprem-

ljal kulturni program, ki ga je za nas pripravil podmladek naših društev. Tekmovanje se je končalo z zmago ekipe Društva Slovencev "Sava" iz Beograda.

Po končanem programu je sledil ogled mesta Niša s svojo veličastno trdnjavo ob reki Nišavi, pred odhodom pa smo se okrepčali s kosilom v restavraciji "Veneda".

Dan smo zaključili polni dobre volje, ker smo spet videli naše prijatelje iz drugih slovenskih društev ter zaključili, da bi se morali še večkrat videti, v svoje aktivnosti pa vključiti predvsem najmlajše z namenom, da se bolje spoznajo in ohranijo običaje in tradicijo, ki jo bodo lahko podajali naprej našim zanamcem.

Mag. Milena Spremo

GOSTOVANJE SLG CELJE V SRBIJI

SLG CELJE je bilo s svojo odlično predstavo *Romanca*, ki jo je režiral Matjaž Zupančič, na turneji po Srbiji - Beograd, Zrenjanin, Kikinda in Subotica. V Zrenjaninu so gostovali 28. oktobra v Ljudskem gledališču Toše Jovanović, s pričetkom ob 20.00.

O ROMANCI

Esejist, dramatik, scenarist in filmski režiser David Mamet je eden najboljših sodobnih ameriških avtorjev, znan po svojih številnih odličnih dramskih delih, kot so *Oleanna*, *Glengarry Glen Ross*, *Ameriški bizon*, *Sek-*

sualne perverzije v Chicagu ... Leta 1984 je prejel Pulitzerjevo nagrado za *Glengarry Glen Ross*, istega leta je bil nominiran za nagrado Tony za *Glengarry Glen Ross*, leta 1988 pa za *Speed-the-Plow*. Kot scenarist je bil kar dvakrat nominiran za oskarja, in sicer za scenarij za film *The Verdict* leta 1982 in za *Wag the Dog* leta 1997. Memet je izvrsten pisec natančnih, inteligentnih, ostrih, včasih vulgarnih dialogov, polnih nenadnih in nepredvidenih preobratov.

Komična drama *Romanca* se ironično posmehuje sodobnemu sodstvu, sodnikom, tožnikom in obtožencem. Prizorišče dogajanja je sodišče, kjer se znajde Obtoženec. V kafkovsko bizarnem sodnem procesu, ki se odvija v senci mirovne konference za mir na Bližnjem vzhodu, se pokaže popoln razpad sistema, vrednot in demokracije. V odlični farski se Mamet obregne ob politično korektnost na izrazito nekorekten in duhovit način. Sodnik se ukvarja v glavnem s svojimi alergijami in ne s primerom, Tožilec ima težave s svojim fantom, Branilec brani Obtoženega, ki se ukvarja s svojim židovstvom ... Vseh šest nosilcev zgodbe je šest grotesknih značajev, polnih najrazličnejših predsodkov od homofobije do antisemitizma, od korupcije do konzervatizma. Z neposrednim in duhovitim dialogom Mamet odkriva vso praznost pravnega sistema kot temelja zahodne demokracije.

V Letnem poročevalcu 2010 objavljamo imena tistih članov, za katere vemo, da so nas letos zapustili. Hkrati vas prosimo, da nas obvestite, če veste za kakšne člane društva, ki so umrli. Informacija naj vsebuje: ime in priimek, datum rojstva in smrti.

EDUARD BOBEK 1919 - 2010

najstarejši član društva, ki je bil aktiven od njegovega osnovanja

JANEZ GAZDAG 1930 - 2010

bivši predsednik nadzornega odbora društva

EMIL GERGURIČ 1952 - 2010

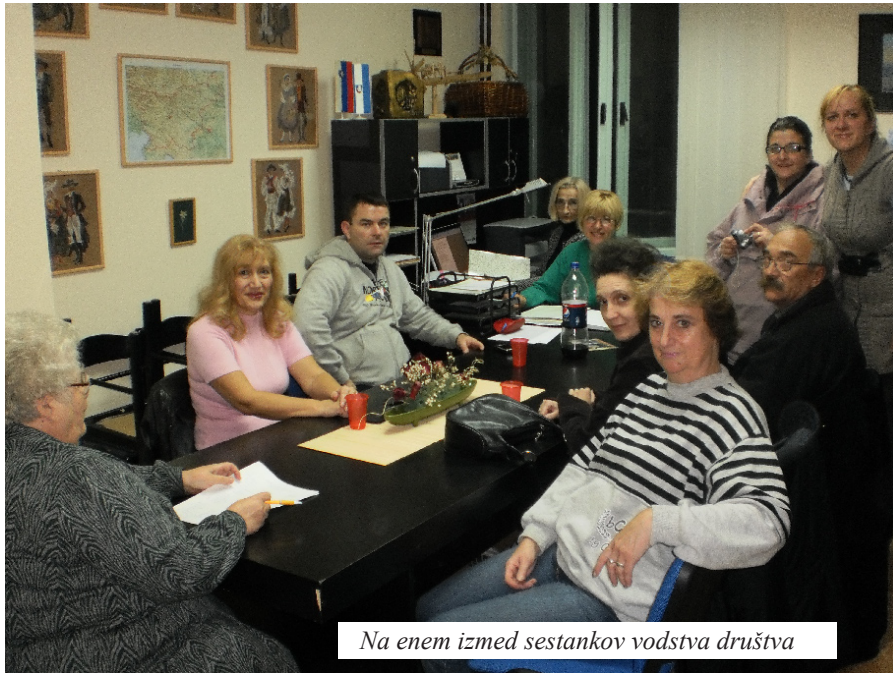
član izvršnega odbora društva

POVABILO

Vse člane našega društva in ostale zainteresirane občane vabimo v dopolnilno šolo slovenskega jezika in kulture, v naš pevski zbor Planika ter k sodelovanju in udeležbi pri dejavnostih, ki jih organiziramo.

Vljudno prosimo vse člane, ki niso plačali članarino, da to storijo v najkrajšem času.

OB IZTEKU MANDATA VODSTVU DRUŠTVA

Na enem izmed sestankov vodstva društva

Bliža se nova letna skupščina, letos posebna, saj se vodstvu društva izteka mandat, tako da bodo člani društva imeli zopet možnost odločati o tem, kdo bo vodil in upravljal društvo v naslednjih letih. Ob tem se je seveda potrebno obrniti nazaj in pogledati, kaj je bilo v mandatu dosedanjega vodstva narejeno in če je vodstvo upravičilo zaupanje članov društva.

Društvo Slovencev Planika je bilo v letih mandatovanja dosedanjega vodstva zelo aktivno. Zaradi številnih obveznosti smo se člani IO in NO po pozivu predsednice društva sestajali vsaj dvakrat mesečno, zaradi obsega dela pa tudi večkrat. Zaradi povečanega obsega dela in določil statuta smo se odločili, da ustanovimo še pet odborov: odbor za kulturo, odbor za informiranje, odbor za skrb članov društva, odbor za logistiko ter odbor za šport in rekreacijo, ki ima vsak svoje naloge. V odbore so vključeni tudi člani, ki sicer niso v vodstvu društva, vendar s svojo pomočjo velika podpora pri realizaciji projektov in delovanju društva. V okviru rednega delovanja društva so bile dosedaj vključene naslednje aktivnosti:

- redna dežurstva dvakrat tedensko
- redna mesečna srečanja: obveščanje članov o aktualnih temah in druženje članov ob kratkem kulturnem progra-

mu (nastop zbora in otrok dopolnilne šole slovenščine, branje slovenske literature ipd.); društvo vodi evidenenco prisotnosti

- redne vaje pevskega zbora, ki se udeležuje raznih prireditev
- dopolnilna šola slovenskega jezika; v okviru šole so organizirani razni programi in nastopi, ki spremljajo naša srečanja, projekte in gostovanja; v okviru šole se organizira tudi obisk Slovenije z izobraževalnim programom
- proslave in svečanosti s katerimi obeležimo slovenske navade: pust, dan žena, velikonočna maša in polnočnica v slovenskem jeziku, martinovanje, miklavževanje itd.
- obeležitev državnih praznikov: kulturni dan, dan državnosti
- gostovanje našega društva pri drugih društvih tako v Srbiji kot tudi izven; cilj je povezovanje, sodelovanje, izmenjava izkušenj, negovanje slovenske kulture, navad in jezika ter krepitev nacionalne identitete
- v goste vabimo na prireditve razne kulturno-umetniške skupine, umetnike in kulturnike iz Slovenije
- kontakti in sodelovanje z Veleposlaništvom RS
- udeležba Vseslovenskega srečanja v Ljubljani
- udeležba na Pleteršnikovih srečanjih v Pišecah; letos je prišla delegacija iz

Pišec v Zrenjanin, kjer smo se dogovorili za vzajemno sodelovanje tudi vnaprej;

- športne aktivnosti: pohodi, planinarjenje in nordijska hoja; letos smo imeli na obisku slovenski planinski društvi iz Avstrije in Švice

- sodelovanje med dopolnilnimi šolami slovenskega jezika, sodelovanje in povezovanje s šolami v Sloveniji;

- vzdrževanje spletne strani ter portala Izseljenske matice z ažurnimi informacijami o dogajanjih v društvu.

Naš program rednega delovanja je v teh letih spremljalo kar nekaj velikih projektov, med njimi je zagotovo potrebno izpostaviti recitatorsko tekmovanje *Naša slovenska beseda*, ki se ga udeležijo vsa slovenska društva iz Srbije in se med seboj pomerijo v recitiranju slovenskih pesmi. Naše društvo na ta način poskuša ohranjati slovensko poezijo, krepiti sodelovanje med društvi, spodbujati učenje slovenščine, predstaviti tukajšnji javnosti slovensko kulturo.

V času mandatovanja se je vodstvo društva trudilo s spodbujanjem k vpisovanju članov v posebne volilne spiske slovenske manjšine in z zbiranjem podpisov za našega elektorja, ki nas je zastopal na elektorski skupščini na Ministrstvu za človeške in manjšinske pravice v Beogradu in po večletnem trudu smo letos, 6. junija dočakali zgodovinski trenutek, ko smo dobili svoj Nacionalni svet in uradno priznan status manjšine, s tem pa določene pristojnosti, pravice in dolžnosti.

Vodstvo društva se je trudilo, da bi omogočilo svojim članom čimveč raznovrstnih dejavnosti, s katerimi bi jim približali domovino, njene navade in kulturo. Upamo, da smo v tem mandatu upravičili zaupanje naših članov in da se lahko z mirno vestjo, da smo se trudili in odgovorno delovali, poslovimo ter zaželimo bodočemu vodstvu uspešno vodenje društva.

Vodstvo Društva Slovencev Planika

KOZOLEC

Kozolci so slovenska posebnost, tako po številu kot tudi obliki. Zaradi vraščenosti v pokrajino so postali simbol slovenskega podeželja in enkraten spomenik slovenskega ljudskega stavbarstva. Kozolci so ena izmed oblik prilagajanja na naravne razmere. Večji del Slovenije je obilno obdarjen s padavinami, zato je Slovenija tako zelena. Padavine lahko prizadenejo tista kmetijska opravila, ki zahtevajo suho in sončno vreme; sušenje žita, detelje, fižola in sena. Pred razvojem sodobnih tehničnih postopkov so lako žito in seno, ki ju na njivah in travnikih ni bilo mogoče posušiti, sušili v kozolcih.

Poznamo več tipov kozolcev, ki so se razvili zaradi različnih gradbenih materialov in vremenskih nevšečnosti v določenem okolju.

Najenostavnejši je stegnjeni kozolec (samec, anfkar, lesa), ki ga sestavlja ena vrsta stebrov, med seboj zvezanih z latami in pokritih z ozko streho. Najpogostejši je na Gorenjskem.

Znamenitejši je vezani kozolec (toplar, cviboh, triba, stog), ki je sestavljen iz dveh vzporedno postavljenih vrst stebrov z latami, povezanih v skupno streho. Studorski stogi v Bohinju so enkratni in neponovljivi, vezani tip kozolca pa najdemo tudi na Dolenjskem in Štajerskem.

V vinogradniškem območju v Posavju najdemo tip kozolca na kozla (psa), ki je kozolec stegnjenega tipa s podaljšano streho na eni strani, kjer povzema zgradbo vezanega kozolca.

Na južnem Dolenjskem, Kočevskem in na območju Loža prevladuje prislonjeni kozolec, priključen h gospodarskemu poslopju, najpogosteje k skednju ali tudi hlevu.

Ne samo oblika in gradbeni material, ampak tudi lega se podreja zakonom, ki jih narekuje gospodarnost. Večinoma stojijo na robu vasi ob poti, ki vodi z njive ali travnika do kmečkega doma. Sušenje je najučinkovitejše, če tečejo v smeri od severa proti jugu, upoštevati pa je treba tudi prepih.

V modernem kmetijstvu kozolci izgubljajo nekdanjo uporabno funkcijo, mnoge je že načel zob časa in skoraj neizogibno so zapisani pozabi.

Vir: Slovenija - pokrajine in ljudje

Izdajatelj:

Društvo Slovencev Planika
Zrenjanin, december 2010

Tekste zbrali in uredili: Mag. Milena Spremo, Vesna Tucić

Tehnično uredila in oblikovala: Mag. Milena Spremo

Tisk: DIGINET, Zrenjanin